

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/770/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.VI.35.276/2024/2. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó szerint a Kúria Kfv.VI.35.276/2024/2. számú végzése és a Debreceni Törvényszék 6.K.700.586/2024/19. számú ítélete megsértette az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, E) cikk (3) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdését.
- [2] 2. Az indítvány alapjául szolgáló per tárgya adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata volt.
- [3] 2.1. Az indítványozó az egyéni vállalkozói tevékenységét 2022. február 18-tól özvegyi jogon végzi. Az elsőfokú adóhatóság 2023. január 1–31. közötti időszakra az indítványozónál általános forgalmi adó (áfa) adónemben ellenőrzést végzett. Az indítványozó bevétele a vizsgált időszakban közösségi és belföldi áruértékesítésből származott, és az arra a hónapra benyújtott bevallásában visszaigényelhető adót szerepeltetett, melynek teljes kiutalását kérte. Az elsőfokú adóhatóság határozatával az indítványozó terhére jogosulatlan igénylésnek minősülő adókülönbözetet tárt fel. A jogosulatlan igénylés kiutalását megtagadta és adóbírság megfizetésére kötelezte az indítványozót.
- [4] Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró másodfokú adóhatóság (az alapügy alperese, a továbbiakban: alperes) határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az alperes indokolása szerint az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 89. (1) bekezdése alapján a Közösségen belüli termékértékesítés akkor minősül adómentesnek, ha a termék feletti

tulajdonosként való rendelkezési jog átszáll a vevőre, és az értékesítő igazolja, hogy e terméket feladták vagy elszállították egy másik tagállamba, és a termék e feladás vagy szállítás során ténylegesen elhagyta a tagállam területét. Ennek bizonyítása az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLII. törvény 98. § (3) bekezdése értelmében az indítványozót terhelte.

- [5] Az indítványozó a közösségi termékértékesítés tényét az általa kiállított számlával, a Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló, Genfben, az 1956. évi május hó 19. napján kelt Egyezmény (kihirdetve: 1971. évi 3. törvényerejű rendelet) alapján kiállított CMR fuvarokmánnyal, a szállítást végző személy útlevelének másolatával és a szállító eszköz egyéb bizonylatával igazolta, illetve az ellenőrzés folyamán csatolta a termékek kiszállítását igazolni hivatott nyilatkozatot.
- [6] Az adóhatóság vizsgálata során megállapította, hogy a kiszállítás igazolására az indítványozó által bemutatott CMR okmányokon az átvételt és a külföldi országba történő kiszállítást már az áru magyarországi felrakodáskor aláírták, lepecsételték és az okmányokat átadták az indítványozónak, így azok hiteltelenek. A szállításhoz használt járművek útvonaladatai (többek között az a tény, hogy a szállítás a célállomástól eltérő irányba, egy harmadik, nem közösségi ország felé kezdődött meg), sem támasztották alá, hogy az áru ténylegesen elhagyta Magyarország területét. Az indítványozó által bemutatott, a kiszállítás megvalósulását bizonyítani hivatott nyilatkozat az adóellenőrzés alatt készült, így az ugyancsak hiteltelen. A külföldi adóhatóságnak a nemzetközi megkeresésre adott válasza, valamint a külföldi gazdasági társaság ügyvezetőjének nyilatkozata alapján az indítványozó közösségi vevőjeként megjelölt külföldi gazdasági társaság a megadott címen telephellyel, raktárral nem rendelkezett, a vizsgált időszakra benyújtott áfa bevallásában az illetősége szerinti belföldi termékbeszerzést szerepeltetett.
- [7] Az adóhatóság szerint a fentiek alapján az indítványozó gondossági kötelezettsége körében felismerhette volna, hogy a külföldi vevő valós gazdasági tevékenységet nem végez, illetve hogy az áru nem kerül külföldre kiszállításra. Mindezek alapján az alperes határozatában megállapította, hogy az ügyletek belföldi termékértékesítésnek minősülnek, amelyek után az indítványozó áfa fizetésére köteles.
- [8] 2.2. Az indítványozó keresettel megtámadta az alperes határozatát. Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a gazdasági esemény számla szerinti megvalósulását az eljáró adóhatóságok nem vitatták, ugyanakkor helyesen állapították meg, hogy az indítványozót terhelte a közösségi termékértékesítés bizonyítása. A CMR fuvarokmányok tartalmi hiányosságuk miatt nem voltak alkalmasak annak igazolására, hogy az értékesített áru Magyarország területéről a Közösség más tagállamába került, így az áfa köteles belföldi termékértékesítésnek minősült.

- [9] 2.3. Az indítványozó a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, melynek befogadását a Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdése alapján – mivel a befogadás ott meghatározott törvényi indoka nem áll fenn – megtagadta.
- [10] 3. Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben a Kúria Kfv.VI.35.276/2024/2. számú végzését és a Debreceni Törvényszék 6.K.700.586/2024/19. számú ítéletét támadta.
- [11] 3.1. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott döntések sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, E) cikk (3) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdését.
- [12] Az indítványozó – kizárólag az elsőfokú bíróság eljárására fókuszálva – a hivatkozott alapjogok sérelmét illetően egységes érvelést adott elő. Ennek lényege abban foglalható össze, hogy véleménye szerint az elsőfokú bíróság kirívóan jogszabályellenesen, a rendelkezésére álló bizonyítékok téves értékelésével, a felajánlott bizonyítékok és indítványok indokolatlan elutasításával hozta meg az ítéletét.
- [13] Egyrészt az adóhatóság az ellenőrzésre szóló megbízólevelén az indítványozót magánszemélyként és nem egyéni vállalkozóként tüntette fel. Ugyanakkor az egyéni vállalkozói és a magánszemélyi adózói minőség elkülönül és a megbízólevélhez az adóhatóság kötve van. Ezért a megbízólevél szerint lefolytatott ellenőrzés alapján az indítványozóval mint egyéni vállalkozóval szemben meghozott határozatok lényeges alaki hiányosságban szenvednek, amely hiányosságot a bíróságnak hivatalból észlelnie kellett volna, és az adóhatóság határozatait meg kellett volna semmisítenie. Mindemellett a keresetlevelében magát magánszemélyként is megjelölte, azonban a keresetőségi jogát a bíróság nem vizsgálta, holott a magánszemélyként előterjesztett keresetét a bíróságnak el kellett volna utasítania.
- [14] Másrészt az eljáró bíróság nem fogadta el a külföldi gazdasági társaság ellen tett feljelentése kapcsán meghozott, a nyomozást megszüntető végzéshez kapcsolódó iratok beszerzése, illetve a külföldi gazdasági társaság könyvelője tanúként történő meghallgatása iránti indítványát, ezáltal a bíróság a döntését feltáratlan tényállásra alapozta, továbbá elzárta őt az áru kiszállításának bizonyításától.
- [15] Harmadrészt nehezményezte, hogy a külföldi adóhatóság válaszát hiteles fordítással kellett volna ellátni ahhoz, hogy bizonyítékként felhasználható legyen. A rendelkezésre álló fordítás állítása szerint valótlan tartalmú, azt a bizonyítékok köréből ki kellett volna zárni. Ezt a kifogását az eljáró bíróság nem bírálta el, keresetéről nem teljeskörűen döntött, így indokolási kötelezettségének sem tett eleget.

- [16] Végezetül hivatkozott arra is, hogy az alperes védirta nem teljes, a bíróság e körben nem tett eleget pervezetési kötelezettségének, ezáltal megsértette a védekezéshez fűződő alapjogát.
- [17] Az indítványozó emellett részletesen ismertette az Alkotmánybíróság és a Kúria korábbi – az indítványozó által a kérdésben relevánsnak tartott – döntéseinek a tartalmát.
- [18] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványi kérelem megfelel-e az Abtv. és az Ügyrend szerinti befogadási feltételeknek.
- [19] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó a Kúria Kfv.VI.35.276/2024/2. számú végzését 2025. január 7-én vette át. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a 2025. március 4-én, határidőben nyújtotta be.
- [20] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, így alkotmányjogi panasszal támadható. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az alapügyben hozott törvényszéki ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérte. Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntés(ek)e)t, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg. Az indítványozó a jogerős döntést külön alkotmányjogi panasszal nem támadta meg, ugyanakkor a Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdésére alapított döntése mérlegelési jogkörben hozott döntésnek minősül. Minderre tekintettel a Kúria végzése és azon keresztül a jogerős döntés állított alaptörvény-ellenessége is vizsgálható jelen eljárásban.
- [21] 4.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett végzéssel zárult ügyben felperes volt és a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [22] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében alkotmányjogi panasz Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható. Az indítvány Alaptörvényben biztosított jog sérelme körében megjelölte az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, E)

cikk (3) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdését.

- [23] Az Alaptörvény indítványban felhívott B) cikk (1) bekezdése és E) cikk (3) bekezdése nem Alaptörvényben biztosított jogról rendelkezik. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint csak a kellő felkészülési idő hiányával, illetve a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalmával összefüggésben alapítható alkotmányjogi panasz {lásd például: 3045/2022. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [12]}, ami jelen ügyben nem teljesült. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak az Alaptörvény E) cikk (3) bekezdése sem {lásd például: a 3142/2020. (V. 15.) AB végzés, Indokolás [16]}. Az alkotmányjogi panasz ezen részeiben – mivel nem alapjog sérelmére hivatkozott – nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjában foglalt követelménynek.
- [24] 4.3. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 52. § (1b) bekezdésben foglalt további követelményeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §), a támadott bírósági határozatok megjelölését, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz továbbá abban a tekintetben, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [25] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b*) pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az *e*) pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miatt és mennyiben sérti.
- [26] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pont szerinti követelménynek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére, valamint XXVIII. cikk (3) és (7) bekezdésre hivatkozó indítványi elem tekintetében, mivel ezekkel összefüggésben önálló érvelést nem adott elő, azok sérelmét csupán a tisztességes eljáráshoz való joga sérelmén keresztül állította.
- [27] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány kizárólag az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állító részében adott elő indokolást, ezért a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány ezen elemében megfelel-e az Abtv. 29. §-ában foglalt követelménynek.

- [28] 4.4. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [29] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére a tényállás megállapításával, a bizonyítási indítványainak elutasításával, a bizonyítékok értékelésével és az eljáró bíróságok jogértelmezésének helytállóságával összefüggésben hivatkozott. Az indítványban tartalmilag azokat a bírósági eljárás során már megfogalmazott érveit ismételte meg, melyeket az eljáró bíróságok már elbíráltak és döntésüket részletesen és világosan megindokolták. Az indítványozó bírói mérlegelési, jogalkalmazási kérdéseket kifogásol. A bíróságok a döntés szempontjából releváns kérdéseket vizsgálat tárgyává tették, és követhetően számot adtak döntéseik indokairól, illetve azok jogszabályi aljáról, valamint a bizonyítási eszközök értékeléséről is. A bíróságok alapos vizsgálat tárgyává tették és kitértek az indítványozó által felhozott érvekre, így arra, hogy miért nem tekintették bizonyítottnak a külföldre történő szállítást, az indítványozó gondossági kötelezettségéből fakadó helyzetet és a fordítás kérdését.
- [30] A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e {lásd például: 3095/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [26]}. Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog megsértésének kéteye nem merül fel.
- [31] Az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra a következetes gyakorlatára, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság ugyancsak hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. A fentieken túlmenően az Alkotmánybíróság emlékeztet arra is, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság a bírói döntések

felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja.

- [32] Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó valójában egyet nem értését fejezi ki az eljáró bíróságok döntéseivel, azok érvelésével, indokolásával, jogalkalmazásával, valamint a bizonyítékok mérlegelésével kapcsolatban. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és azok indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [33] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [34] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdésében és 29. §-ában, valamint az 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában foglalt követelményeknek ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. július 8.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró